

ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟା ଶ୍ରୀବାସୁବ

ବନାମ

ମେସର୍ସ ମିରାହୁଲ୍ ଏନ୍‌ପ୍ରାଇଜେସ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଜୁଲାଇ 19, 2006

[ଅରିଜିଟ୍ ପଶାୟତ ଏବଂ ଏସ୍. ଏଚ୍. କାପାଡିଆ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବ୍ରତ]

ଆବେଦନ-ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସୂଚିତ ନକରି ରାୟ-ନିର୍ଣ୍ଣୟିତ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ-
ଚୁକ୍ତିନାମାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାରୁ ଉତ୍ତୁରି ହେବ- ଏହି ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକରେ ବିଚାରଣା ନ୍ୟାୟାଳୟ
, ଅର୍ଥାତ୍ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତି 9/10 ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକର
ବିଚାରାଦେଶ କରି ଆଂଶିକ ଭାବରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଇଥିଲେ- ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର
ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରିଦେଲେ କିନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ନ
ଦେଇ- ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ଚୁକ୍ତିନାମାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ନୁହେଁ
ବରଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ରେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମେତ ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ମଧ୍ୟ
ତାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଦେଖାନୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ
ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି-ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ
ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଫେରାଇବେ ।

ଜୟରାମ ମୁଦାଲିୟାର ବନାମ ଆୟାସ୍‌ମା, AIR (1973) SC 569 ଏବଂ କେ. ଏ. ଖାଦର ବନାମ
ରାଜାନ୍ନା, AIR (1994) କେରଳ 122, ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1209-1210/2003 ।

RFA (OS) ସଂଖ୍ୟା 29 ଏବଂ 42/1996ରେ ନୁଆଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 10.5.2002
ତାରିଖର ରାୟରୁ ।

ସହିତ

C.A. ସଂଖ୍ୟା 1211-1212/2003 ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏ. କେ. ଗାଙ୍ଗୁଲି ଏବଂ ରାଜୀବ ତଲଖାର ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କେ. କେ. ମୋହନ, ଏ. ଟି. ଏମ୍. ସମ୍ପତ, ଭି. ବାଲାଜୀ, ଟି. ଏସ୍. ଶାନ୍ତି, ଆର୍.
ମୀନା କୁମାରୀ ଏବଂ ଏସ୍. ଏଲ୍. ଲେସି ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଆଦେଶ

ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟା ଶ୍ରୀବାସୁବ ବନାମ ମିରାହୁଲ୍ ଏନ୍‌ଫ୍ରିପ୍ରାଇଜେସ୍

2.11.1983 ତାରିଖର ଚୁକ୍ତିନାମାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 450/86 ଏବଂ 451/86 ସହିତ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 5 (ବିକାଶକମାନେ) ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ଗ୍ରୀନ୍ ପାର୍କ ଏକ୍ସଟେନ୍ସନସନର ମିରାହୁଲ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ଫ୍ଲାଟ ବାଦୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମା ବିକାଶକଙ୍କଠାରୁ ବିକ୍ରୟ ପତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟାଦାନ ଏବଂ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିକାଶକ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗିତ ରଣ ରାଶି ଫେରସ୍ତ ଦାବି କରିଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ-ବିକାଶକ ମାନେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ନଥିଲା ଏବଂ 2.11.1983 ତାରିଖର ଚୁକ୍ତିନାମା ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିଲା ଯାହା ବାଦୀ HDFC ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲେ । ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ବିକାଶକ ମାନେ କ୍ଷମ ପ୍ରତିବାଦୀ, ଅର୍ଥାତ୍ ମାତ୍ରାସର ବାସିନ୍ଦା ଏସ.ଏସ. ମହମ୍ମଦ ଅର୍ଶଦଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ଫ୍ଲାଟର ଏକ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ବାଦୀ (ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ) ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ 9.6.1987 ତାରିଖରେ ମହମ୍ମଦ ଅର୍ଶଦଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ହସ୍ତାନ୍ତର ଏକ ନକଲି କାରବାର ଥିଲା ଏବଂ ବିକ୍ରେତାମାନେ ଏପରି କାରବାର ଦ୍ଵାରା ଆବଦ୍ଧ ନଥିଲେ ।

ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକରେ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ:

“ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 451/86 :

1. ଏକ ସକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଭିଯୋଗପତ୍ରଟି ଦସ୍ତଖତ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି କି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ (1) ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମକଦ୍ଦମା ରୁଜୁ କରାଯାଇଛି କି ? OPP
2. ବାଦୀ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5 ମଧ୍ୟରେ 2.11.1983 ତାରିଖରେ ସମ୍ପାଦିତ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କି ? OPP
3. ଯଦି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 2 ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥାଏ, ତେବେ ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5 ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଏବଂ 1156 ବର୍ଗଫୁଟ ଫ୍ଲାଟର ଦଖଲ ବାଦୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି କି ? OPDs 1-5
4. ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ବାଦୀ ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5କୁ 2,64,261 ଟଙ୍କାର ସ୍ଵୀକାରିତ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ କୌଣସି ପରିମାଣ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ କି ? OPDs 1-5
5. ବାଦୀ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମାର ତାଙ୍କର ଅଂଶ ପାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ କି ? OPP

6. ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5 ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ, ବାଦୀ/ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ 2.11.1983 ତାରିଖରେ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଅଂଶ ଭାବରେ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଲେଖା ଦେଇଥିଲେ କି ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ ? OPDs 1-5
7. ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5କୁ ରଣ ଭାବରେ କୌଣସି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା କି ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେତେ ପରିମାଣ ଏବଂ କେଉଁ ଅବଧୂରେ ଏବଂ କେଉଁ ସର୍ତ୍ତରେ ଏବଂ ବାଦୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ଉକ୍ତ ରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରିବେ କି ? OPP
8. ଯଦି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ବାଦୀଙ୍କଠାରୁ 2,64,261/-ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥାନ୍ତି, ତେବେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ରଣ ପରିମାଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି ପାଇଁ ବାଦୀ ସମାଯୋଜନ ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର କି ?
- 9 . ଅଭିଯୋଗପତ୍ରର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 24 (a) ରୁ 23 (i) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ କାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6ର ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଫ୍ଲଟର ଗୋଟିଏ ଶୟନ କକ୍ଷର ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଅଧିକାର ସହିତ ଭାଗ କରିବା ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ, ବେଆଇନ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ କି ? OPP
10. ପ୍ରତିକାର । OPP

ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 450/86 :

1. ଅଭିଯୋଗପତ୍ରଟି ଦସ୍ତଖତ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି କି, ଏବଂ ଏହା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ରୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି କି ? OPP
2. ବାଦୀ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5 ମଧ୍ୟରେ 2.11.1983 ତାରିଖରେ ସମ୍ପାଦିତ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କି ? OPP
3. ଯଦି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 2 ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥାଏ, ତେବେ ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5 ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଏବଂ 955 ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ଫ୍ଲଟର ଦଖଲ ବାଦୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଦାୟୀ ନୁହେଁ କି ? OPDs 1-5
4. ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ବାଦୀ ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5କୁ 2,68,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ କୌଣସି ରାଶି ଦେବାକୁ ଦାୟୀ କି ? OPDs 1-5
5. ବାଦୀ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମାର ତାଙ୍କର ଅଂଶ ପାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ କି ? OPP

6. ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5 ଦ୍ଵାରା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ, ବାଦୀ/ତାଙ୍କ ସ୍ଵାମୀ 2.11.1983 ତାରିଖରେ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଅଂଶ ଭାବରେ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଲେଖା ଦେଇଥିଲେ କି ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେଉଁ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ ? OPDs 1-5
7. ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବାଦୀ 1-5 କୁ ରଖି ଭାବରେ କୌଣସି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା କି ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେତେ ପରିମାଣର ଏବଂ କେଉଁ ଅବଧିରେ ଏବଂ କେଉଁ ସର୍ତ୍ତରେ ଏବଂ ବାଦୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ଉକ୍ତ ରଖି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରିବେ କି ? OPP
8. ଯଦି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ବାଦୀଙ୍କଠାରୁ 2,68,000/- ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥାନ୍ତି, ତେବେ କଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ରଖି ପରିମାଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି ପାଇଁ ବାଦୀ ସମାଯୋଜନ ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର କି ?
9. ପ୍ରତିକାର । OPP "

5 ଜୁଲାଇ 1996 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ-ବିକାଶକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 କେ ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପାଦିତ 9.6.1987 ତାରିଖର ହସ୍ତାକ୍ତରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଥିଲା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 କେ ବିନା ନୋଟିସରେ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ କ୍ରେତା ହେବାର ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ମୂଳ ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଫ୍ଲ୍ଵର୍ ସଂଖ୍ୟା 5- 2 ଏବଂ ଫ୍ଲ୍ଵର୍ ସଂଖ୍ୟା 5- 1 ସମ୍ପର୍କରେ ବିଚାରାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ରଖି ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ବିଚାରାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିଥିଲେ ତେଣୁ, ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସମ୍ମୁଖରେ RFA (OS) ସଂଖ୍ୟା 29, 30, 41 ଏବଂ 42/1996 ସହିତ ଚାରୋଟି ଆବେଦନ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରିକି ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 ମଧ୍ୟ ବିକାଶକ ମାନଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପୁନର୍ବାର କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ନୋଟିସ୍ ବିନା ବିଚାର ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଜମିର ଏକ ଅଂଶର ଜଣେ ପ୍ରକୃତ କ୍ରେତା ଥିଲେ ।

10 ମେ 2002 ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ବିକାଶକ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ 2.11.1983 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅସ୍ଥାୟୀ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିଲା; ସେଗୁଡ଼ିକ ଅନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଥିଲା ତେଣୁ ଏଠାରେ ଥିବା ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର ପାଇ ନଥିଲେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦେଇ ନଥିଲେ ।

ଆମ ମତରେ, ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ମକଦ୍ଦମାରେ, ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀ ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଦୁଇଟି ପୃଥକ କାରବାର ହୋଇଥିଲା - ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲୋଟର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଚୁକ୍ତିନାମାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଯାହା ଅଧୀନରେ ବିକାଶକ ମାନଙ୍କୁ ସୁଧମୁକ୍ତ ରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିକାଶକ ମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ରଣ ପରିମାଣ ସମାଯୋଜିତ ଥିଲା କି ତାହା ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ଯାହା ଫ୍ଲୋଟ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଆମେ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଏହା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ମୂଳ ବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଜୋରଦାର ଭାବରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଲୋଡାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ବିଶେଷକରି ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 ମକଦ୍ଦମାରେ ଲିଖିତ ବୟାନ ଦାଖଲ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ପାଇନାହିଁ । ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାରେ, ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା - ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ 9.6.1987 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବିକାଶକ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ରେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗ ଯୋଗୁଁ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଗଲା କି ? ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଧାରରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ମକଦ୍ଦମାକୁ ବିଚାରାଦେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 କୁ ମଧ୍ୟ ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 5 ସହିତ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦେବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇ, ସମସ୍ତ ଛଅ ଜଣ ପ୍ରତିବାଦୀ RFA ବାଛିଥିଲେ । ସେମାନେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମସ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଆବେଦନରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ନୋଟିସ ବିନା ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ କ୍ରେତା ଥିଲେ । ତେଣୁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ଚୁକ୍ତିନାମାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ନୁହେଁ ବରଂ ବାକି ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ବିକାଶକ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଦ୍ଵାରା ବିଚାରଧୀନ ମକଦ୍ଦମାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା ମାମଲା ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ଘଟିଥିଲା । ତେଣୁ, ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଡିକ୍ରି ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା । ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ପାଇନାହିଁ ।

AIR (1973) SC 569 ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ଜୟରାମ ମୁଦାଲିଆର ବନାମ ଆୟାସ୍ଵାମୀ ମାମଲାରେ, ଏହାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ରଖାଯାଇଛି :

ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟା ଶ୍ରୀବାସୁଦେବ ବନାମ ମିରାହୁଲ୍ ଏନ୍ଫରସ୍ତ୍ରାକ୍ଟେସ୍

"..... ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 52 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ସମାନ ଦାବିକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ନୁହେଁ ବରଂ କେବଳ ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରଖିବା ଯାହା ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଯେଉଁଠାରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।"

ସେହିପରି କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର କେ.ଏ. ଖାଦେର ବନାମ ରାଜନାଥ ରାୟ ମଧ୍ୟ AIR (1994) କେରଳ 122 ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ବାଦୀମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଯେ 9.6.1987 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ପ୍ରତାରଣାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ଵାରା ନଷ୍ଟ ହୋଇଛି ତେଣୁ, ବାଦୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 6 ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଛି । ସେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଅପେକ୍ଷା RFAକୁ ପସନ୍ଦ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ସେ କ୍ଷଣ୍ଡ ଭାବରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ମାତ୍ରାସର ଜଣେ ବାସିନ୍ଦା ଥିଲେ; ସେ ମେସର୍ସ ମିରାହୁଲ୍ ଏନ୍ଫରସ୍ତ୍ରାକ୍ଟେସର ପରିଚାଳନା ଅଂଶୀଦାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତାପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ; ଏବଂ ସେ ବିଚାର ପାଇଁ ଏବଂ ବିନା ନୋଟିସରେ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ କ୍ରେତା ଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରଣ ଯଦିଓ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ, ରୁଚ୍ଛିନାମା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡ଼େ, ତଥାପି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିପାରିବେ, ଯଦି ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିନା ନୋଟିସରେ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ କ୍ରେତା ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଆମେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ । ଆମେ କେବଳ ଆମର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ କାରଣ ଦେଇଛୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତୁତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯାହା ଏକକ ବିଚାରପତି ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି:

ଉପରୋକ୍ତ ଦେଖାନୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ 4.12.2006ରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ରଖିବାକୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଆମେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠକୁ RFA (OS) ସଂଖ୍ୟା 29, 30, 41 ଏବଂ 42/1996ରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆମକୁ ଫେରାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ।

ଆର୍. ପି. 4.12.2006 ତାରିଖରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶୁଣାଣିରେ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।